

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
HẬU GIANG

ĐỀ CHÍNH THỨC

ĐỀ THI TUYỂN SINH VÀO LỚP 10 THPT
NĂM HỌC 2020 – 2021

Bài thi: Toán

Thời gian làm bài: 90 phút

A. Trắc nghiệm (2 điểm)

Câu 1. Tìm số thực m để hàm số $y = (2 - m)x + 1$ nghịch biến trên \mathbb{R}

- A. $m > 0$ B. $m < 2$ C. $m \neq 2$ D. $m > 2$

Câu 2. Phương trình $x^2 - 5x - 6 = 0$ có bao nhiêu nghiệm dương?

- A. 0 B. 1 C. 2 D. 3

Câu 3. Tìm điều kiện của x để biểu thức $P = \frac{2+x}{\sqrt{x-3}} + \sqrt{x}$ có nghĩa.

- A. $x > 3$ B. $x \geq 0$ C. $x \geq 0$ và $x \neq 3$ D. $x \neq 3$

Câu 4. Cho $P = \sqrt{53 - 20\sqrt{7}} = a + b\sqrt{7}$, với a, b là các số nguyên. Tính $a - b$

- A. 7 B. 73 C. -7 D. -3

Câu 5. Cho tam giác ABC vuông tại A và $AB = 3, BC = 5$. Tính $\tan \angle ACB$

- A. $\tan \angle ACB = \frac{5}{3}$ B. $\tan \angle ACB = \frac{3}{5}$ C. $\tan \angle ACB = \frac{4}{5}$ D. $\tan \angle ACB = \frac{3}{4}$

Câu 6. Tìm thể tích V của khối hộp chữ nhật có chiều dài, chiều rộng và chiều cao lần lượt là $a, 2a, 3a$

- A. $V = 3a^3$ B. $V = 6a^3$ C. $V = a^3$ D. $V = 2a^3$

Câu 7. Cho đường tròn (O) ngoại tiếp tam giác vuông cân có cạnh góc vuông bằng $a\sqrt{2}$. Tính diện tích S của hình tròn (O)

- A. $S = \frac{1}{2}\pi a^2$ B. $S = 4\pi a^2$ C. $S = \pi a^2$ D. $S = 2\pi a^2$

Câu 8. Tính thể tích V của khối cầu có bán kính $R = 2a$

- A. $V = \frac{4}{3}\pi a^3$ B. $V = \frac{32}{3}\pi a^3$ C. $V = 4\pi a^3$ D. $V = 8\pi a^3$

B. Tự luận (8 điểm):

Câu 1. (2,0 điểm)

1) Rút gọn biểu thức $A = 7\sqrt{20} - 3\sqrt{25}$

2) Tính giá trị của biểu thức $B = \sqrt{x} + \frac{3}{2\sqrt{x}} + 4$

3) Rút gọn biểu thức $C = \frac{5}{1-\sqrt{2}} - \frac{5}{1+\sqrt{2}}$

Câu II. (2,0 điểm)

1) Giải phương trình $2x^2 - 6x + 1 = 0$

2) Giải hệ phương trình $\begin{cases} 2x - y = 3 \\ x + 2y = 5 \end{cases}$

Câu III. (1,5 điểm)

Trong mặt phẳng Oxy , cho hàm số $y = x^2$ có đồ thị (P) và đường thẳng $d: y = 2x - m + 1$ (với m là tham số)

1) Vẽ đồ thị (P)

2) Tìm tất cả các giá trị của tham số m để đường thẳng d cắt đồ thị (P) tại hai điểm phân biệt A và B có hoành độ lần lượt là x_1 và x_2 thỏa mãn điều kiện $x_1^2 + x_2^2 = 2(x_1 + x_2)$

Câu IV. (2,0 điểm)

Cho đường tròn (O) có bán kính $R = 2a$ và điểm A nằm ngoài đường tròn (O) . Kẻ đến (O) hai tiếp tuyến AM và AN (với M, N là các tiếp điểm)

1) Chứng minh bốn điểm A, M, N, O cùng thuộc một đường tròn (C) . Xác định tâm và bán kính của đường tròn (C) .

2) Tính diện tích S của tứ giác $AMON$ theo a , biết rằng $OA = 3a$.

3) Gọi M' là điểm đối xứng với M qua O và P là giao điểm của đường thẳng AO và (O) , P nằm bên ngoài đoạn OA . Tính $\sin \angle MPN$.

Câu V. (0,5 điểm)

Cho x và y là hai số thực không âm thỏa mãn $x + y = 4$. Tìm giá trị nhỏ nhất và giá trị lớn nhất của biểu thức

$$P = x^4 + y^4 - 4xy + 3$$

-----HẾT-----

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT

THỰC HIỆN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM

A. Trắc nghiệm: (2,0 điểm)

1. D	2. B	3. A	4. C
5. D	6. B	7. C	8. B

Câu 1 (NB):

Phương pháp:

Hàm số bậc nhất $y = ax + b$ nghịch biến trên \mathbb{R} khi $a < 0$ đồng biến khi $a > 0$

Cách giải:

Hàm số đã cho nghịch biến khi $2 - m < 0 \Leftrightarrow m > 2$

Chọn D.

Câu 2 (NB):

Phương pháp:

Phương trình bậc hai $ax^2 + bx + c = 0 (a \neq 0)$ có hai nghiệm trái dấu khi $ac < 0$

Cách giải:

Phương trình đã cho có $ac = -6 < 0$ nên có hai nghiệm trái dấu, nên nó có một nghiệm dương

Chọn B.

Câu 3 (TH):

Phương pháp:

Biểu thức có nghĩa khi các biểu thức trong căn không âm và biểu thức dưới mẫu khác 0

Cách giải:

$$\text{Biểu thức đã cho có nghĩa khi và chỉ khi } \begin{cases} x \geq 3 \\ \sqrt{x-3} \neq 0 \end{cases} \Leftrightarrow x > 3$$

Chọn A.

Câu 4 (TH):

Phương pháp:

Đưa biểu thức trong căn về bình phương

Cách giải:

$$\text{Ta có } P = \sqrt{53 - 20\sqrt{7}} = \sqrt{5^2 - 2 \cdot 5 \cdot 2\sqrt{7} + (2\sqrt{7})^2} = \sqrt{(5 - 2\sqrt{7})^2} = |5 - 2\sqrt{7}| = 2\sqrt{7} - 5$$

$$\text{Vậy } \begin{cases} a = -5 \\ b = 2 \end{cases} \Rightarrow a - b = -7$$

Chọn C.

Câu 5 (TH):

Phương pháp: Áp dụng định lý Pitago, sau đó áp dụng công thức tan bằng đối trên kẻ

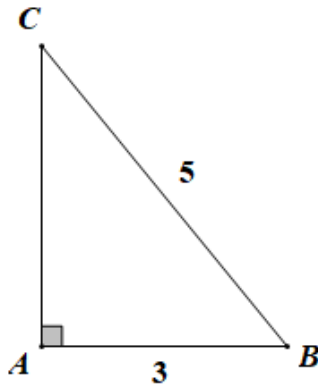
Cách giải

Áp dụng định lý Pitago vào tam giác vuông ABC ta có

$$AC = \sqrt{BC^2 - AB^2} = \sqrt{5^2 - 3^2} = 4$$

$$\Rightarrow \tan \angle ACB = \frac{AB}{AC} = \frac{3}{4}$$

Chọn D.

Câu 6 (TH):

Phương pháp:

Thể tích khối hộp chữ nhật bằng tích ba kích thước của chúng

Cách giải:

$$\text{Thể tích của khối hộp đã cho là } V = a \cdot 2a \cdot 3a = 6a^3$$

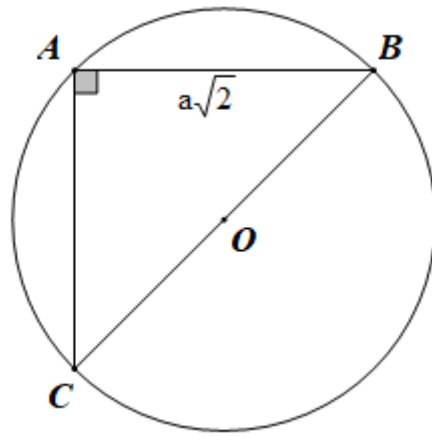
Chọn B.

Câu 7 (VD):

Phương pháp:

Tính bán kính đường tròn, rồi áp dụng công thức diện tích

Cách giải:

Giả sử tam giác ABC vuông cân tại A , nội tiếp đường tròn (O)

Vì tam giác ABC vuông cân tại A nên đường tròn (O) có đường kính là $BC = AB\sqrt{2} = a\sqrt{2} \cdot \sqrt{2} = 2a$

Suy ra bán kính của (O) là $r = a$ và diện tích là $S = \pi r^2 = \pi a^2$

Chọn C.

Câu 8 (NB):

Phương pháp:

Áp dụng công thức thể tích khối cầu

Cách giải:

$$\text{Thể tích khối cầu đã cho là } V = \frac{4}{3}\pi R^3 = \frac{4}{3}\pi(2a)^3 = \frac{32}{3}\pi a^3$$

Chọn B.

B. Tự luận: (8,0 điểm)

Câu 1 (2,0 điểm):

Phương pháp:

$$1) \text{ Sử dụng các công thức: } \sqrt{A^2} = |A| = \begin{cases} A & \text{khi } A \geq 0 \\ -A & \text{khi } A < 0 \end{cases} \text{ và } \sqrt{A^2 B} = |A| \sqrt{B} = \begin{cases} A\sqrt{B} & \text{khi } A \geq 0 \\ -A\sqrt{B} & \text{khi } A < 0 \end{cases}, B \geq 0.$$

2) Quy đồng mẫu các phân thức, biến đổi và rút gọn biểu thức.

Cách giải:

$$1) \text{ Rút gọn biểu thức } A = 7\sqrt{20} - 3\sqrt{25}$$

$$\text{Ta có: } A = 7\sqrt{20} - 3\sqrt{25}$$

$$= 7\sqrt{4 \cdot 5} - 3\sqrt{25}$$

$$= 7 \cdot \sqrt{4} \cdot \sqrt{5} - 3 \cdot 5$$

$$= 7 \cdot 2 \cdot \sqrt{5} - 15$$

$$= 14\sqrt{5} - 15$$

$$\text{Vậy } A = 14\sqrt{5} - 15.$$

$$2) \text{ Tính giá trị của biểu thức } B = \sqrt{x} + \frac{3}{2\sqrt{x}} + 4 \text{ khi } x = 9$$

Điều kiện: $x > 0$.

Thay $x=9$ (thỏa mãn điều kiện) vào $B = \sqrt{x} + \frac{3}{2\sqrt{x}} + 4$ ta được:

$$B = \sqrt{9} + \frac{3}{2\sqrt{9}} + 4$$

$$= 3 + \frac{3}{2 \cdot 3} + 4$$

$$= 3 + \frac{1}{2} + 4 = \frac{15}{2}$$

Vậy khi $x=9$ thì $B = \frac{15}{2}$.

3) **Rút gọn biểu thức** $C = \frac{5}{1-\sqrt{2}} - \frac{5}{1+\sqrt{2}}$

Ta có: $C = \frac{5}{1-\sqrt{2}} - \frac{5}{1+\sqrt{2}} = \frac{-5}{\sqrt{2}-1} - \frac{5}{\sqrt{2}+1}$

$$= \frac{-5(\sqrt{2}+1) - 5(\sqrt{2}-1)}{(\sqrt{2}-1)(\sqrt{2}+1)}$$

$$= \frac{-5\sqrt{2} - 5 - 5\sqrt{2} + 5}{2-1}$$

$$= \frac{-10\sqrt{2}}{1} = -10\sqrt{2}$$

Vậy $C = -10\sqrt{2}$.

Câu II (2,0 điểm) (VD):

Phương pháp:

- 1) Tính biệt thức và áp dụng công thức nghiệm của phương trình bậc hai
- 2) Giải hệ phương trình bằng phương pháp cộng đại số

Cách giải:

1) **Giải phương trình** $2x^2 - 6x + 1 = 0$.

Ta có: $\Delta' = 3^2 - 2 \cdot 1 = 7 > 0$ nên phương trình có hai nghiệm phân biệt $\Leftrightarrow \begin{cases} x_1 = \frac{3+\sqrt{7}}{2} \\ x_2 = \frac{3-\sqrt{7}}{2} \end{cases}$.

Vậy tập nghiệm của phương trình là $S = \left\{ \frac{3 \pm \sqrt{7}}{2} \right\}$.

2) **Giải hệ phương trình** $\begin{cases} 2x - y = 3 \\ x + 2y = 5 \end{cases}$

$$\begin{cases} 2x - y = 3 \\ x + 2y = 5 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 4x - 2y = 6 \\ x + 2y = 5 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 5x = 11 \\ y = 2x - 3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{11}{5} \\ y = 2 \cdot \frac{11}{5} - 3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{11}{5} \\ y = \frac{7}{5} \end{cases}$$

Vậy hệ phương trình có nghiệm duy nhất $(x; y) = \left(\frac{11}{5}; \frac{7}{5}\right)$.

Câu III (1,5 điểm) (VD):

Phương pháp:

- 1) Lập bảng giá trị và vẽ đồ thị
- 2) Viết phương trình hoành độ giao điểm và hệ thức Vi-ét

Cách giải:

Trong mặt phẳng Oxy, cho hàm số $y = x^2$ có đồ thị (P) và đường thẳng $d: y = 2x - m + 1$ (với m là tham số).

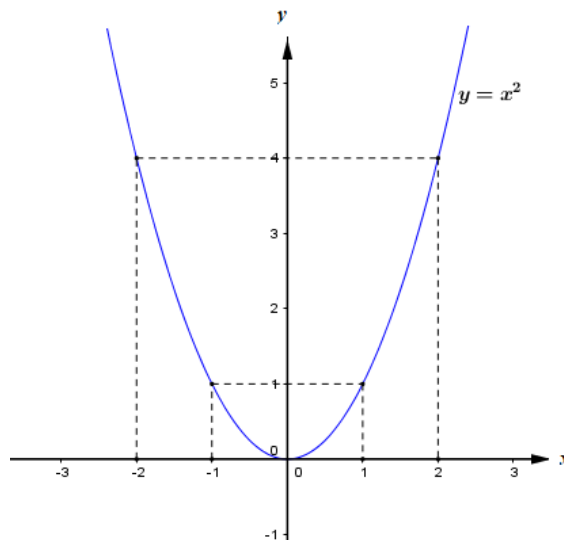
1) Vẽ đồ thị (P).

+ Ta có bảng giá trị:

x	-2	-1	0	1	2
$y = x^2$	4	1	0	1	4

Do đó, parabol (P): $y = x^2$ là đường cong đi qua các điểm $(-2; 4)$, $(-1; 1)$, $(0; 0)$, $(1; 1)$, $(2; 4)$ và nhận Oy là trục đối xứng.

+ Đồ thị hàm số:

2) Tìm tất cả các giá trị của tham số m để đường thẳng d cắt đồ thị (P) tại hai điểm phân biệt A và B có hoành độ lần lượt là x_1 và x_2 thỏa mãn điều kiện $x_1^2 + x_2^2 = 2(x_1 + x_2)$.

Xét phương trình hoành độ giao điểm: $x^2 = 2x - m + 1 \Leftrightarrow x^2 - 2x + m - 1 = 0$ (*).

Để đường thẳng (d) cắt đồ thị (P) tại hai điểm phân biệt thì phương trình (*) phải có 2 nghiệm phân biệt

$$\Leftrightarrow \Delta' = 1 - m + 1 = 2 - m > 0 \Leftrightarrow m < 2.$$

Khi đó giả sử phương trình (*) có 2 nghiệm phân biệt x_1, x_2 . Áp dụng định lí Vi-ét ta có:
$$\begin{cases} x_1 + x_2 = 2 \\ x_1 x_2 = m - 1 \end{cases}$$

Theo bài ra ta có:

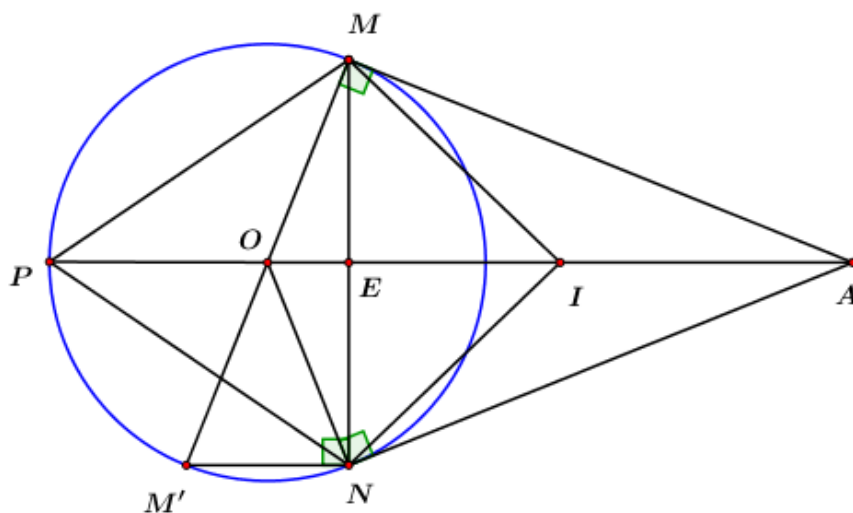
$$\begin{aligned}
 x_1^2 + x_2^2 &= 2(x_1 + x_2) \\
 \Leftrightarrow (x_1 + x_2)^2 - 2x_1x_2 &= 2(x_1 + x_2) \\
 \Leftrightarrow 2^2 - 2(m-1) &= 2 \cdot 2 \\
 \Leftrightarrow 4 - 2(m-1) &= 4 \\
 \Leftrightarrow 2(m-1) &= 0 \\
 \Leftrightarrow m-1 &= 0 \\
 \Leftrightarrow m &= 1 \text{ (tm)}
 \end{aligned}$$

Vậy $m = 1$ thỏa mãn yêu cầu bài toán.

Câu IV (2,0 điểm) – (VD):

Cách giải:

Cho đường tròn (O) có bán kính $R = 2a$ và điểm A nằm ngoài đường tròn (O) . Kẻ đến (O) hai tiếp tuyến AM và AN (với M, N là các tiếp điểm).

1) Chứng minh bốn điểm A, M, N, O cùng thuộc một đường tròn (C) . Xác định tâm và bán kính của đường tròn (C) .

Gọi I là trung điểm của OA .

Ta có: $\angle OMA = 90^\circ$ (AM là tiếp tuyến với (O))

$\Rightarrow \triangle AMO$ vuông tại M

Có MI là trung tuyến $\Rightarrow MI = IO = IA$ (1)

$\angle ONA = 90^\circ$ (AN là tiếp tuyến của (O))

$\Rightarrow \triangle ANO$ vuông tại N

Có NI là trung tuyến $\Rightarrow NI = IO = IA$ (2)

Từ (1) và (2) suy ra $IO = IA = IM = IN$ nên 4 điểm A, M, N, O cùng thuộc đường tròn (C) tâm I bán kính

$$R = \frac{OA}{2}. \text{ (đpcm)}$$

2) Tính diện tích S của tứ giác $AMON$ theo a , biết rằng $OA = 3a$.

Gọi E là giao điểm của MN và OA .

Ta có: $OM = ON = R$ và $AM = AN$ (tính chất hai tiếp tuyến cắt nhau)

$\Rightarrow OA$ là đường trung trực của đoạn MN

$\Rightarrow OA \perp MN$ tại trung điểm E của MN .

Tam giác OMA vuông tại M , theo Pitago ta có:

$$AM^2 = OA^2 - OM^2 = (3a)^2 - (2a)^2 = 5a^2 \Rightarrow AM = a\sqrt{5}$$

Tam giác AMO vuông tại M có ME là đường cao nên:

$$ME.OA = OM.AM \Rightarrow ME = \frac{OM.AM}{OA} = \frac{2a.a\sqrt{5}}{3a} = \frac{2a\sqrt{5}}{3}$$

$$\Rightarrow MN = 2ME = 2 \cdot \frac{2a\sqrt{5}}{3} = \frac{4a\sqrt{5}}{3}$$

Tứ giác $OMAN$ có hai đường chéo OA và MN vuông góc nên

$$S_{OMAN} = \frac{1}{2} OA.MN = \frac{1}{2} . 3a . \frac{4a\sqrt{5}}{3} = 2a^2\sqrt{5}.$$

Vậy $S_{OMAN} = 2a^2\sqrt{5}$

3) Gọi M' là điểm đối xứng với M qua O và P là giao điểm của đường thẳng AO và (O) , P nằm bên ngoài đoạn OA . Tính $\sin \angle MPN$.

Nối M' với N ta có $\angle MPN = \angle MM'N$ (hai góc nội tiếp cùng chắn cung MN)

$$\Rightarrow \sin \angle MPN = \sin \angle MM'N$$

Tam giác MNM' có $\angle MNM' = 90^\circ$ (góc nội tiếp chắn nửa đường tròn) nên là tam giác vuông tại N .

$$\Rightarrow \sin \angle MM'N = \frac{MN}{MM'} = \frac{4a\sqrt{5}}{3} : 4a = \frac{\sqrt{5}}{3}$$

$$\Rightarrow \sin \angle MPN = \frac{\sqrt{5}}{3}.$$

Câu V (0,5 điểm) (VDC):

Cách giải:

Cho x và y là hai số thực không âm thỏa mãn $x + y = 4$. Tìm giá trị nhỏ nhất và giá trị lớn nhất của biểu thức $P = x^4 + y^4 - 4xy + 3$.

Ta có:

$$P = x^4 + y^4 - 4xy + 3$$

$$P = (x^2 + y^2)^2 - 2(xy)^2 - 4xy + 3$$

$$P = [(x + y)^2 - 2xy]^2 - 2(xy)^2 - 4xy + 3$$

$$P = (x + y)^4 - 4xy(x + y)^2 + 4(xy)^2 - 2(xy)^2 - 4xy + 3$$

$$P = 256 - 64xy + 2(xy)^2 - 4xy + 3$$

$$P = 2(xy)^2 - 68xy + 259$$

Đặt $t = xy$, áp dụng BĐT Cô-si ta có: $0 \leq xy \leq \left(\frac{x+y}{2}\right)^2 = 4 \Rightarrow 0 \leq t \leq 4$.

Khi đó ta có:

$$P = 2t^2 - 68t + 259$$

$$P = 2(t^2 - 34t + 17^2) - 319$$

$$P = 2(t-17)^2 - 319$$

$$\text{Với } 0 \leq t \leq 4 \Rightarrow -17 \leq t-17 \leq -13.$$

$$\Leftrightarrow 13^2 \leq (t-17)^2 \leq 17^2$$

$$\Leftrightarrow 2 \cdot 13^2 \leq 2(t-17)^2 \leq 2 \cdot 17^2$$

$$\Leftrightarrow 2 \cdot 13^2 - 319 \leq 2(t-17)^2 - 319 \leq 2 \cdot 17^2 - 319$$

$$\Leftrightarrow 19 \leq P \leq 259$$

$$\text{Vậy } P_{\min} = 19 \Leftrightarrow t = 4 \Leftrightarrow \begin{cases} xy = 4 \\ x + y = 4 \end{cases}$$

$$\text{Khi đó } x, y \text{ là nghiệm của phương trình } X^2 - 4X + 4 = 0 \Leftrightarrow (X-2)^2 = 0 \Leftrightarrow X = 2.$$

$$\Rightarrow (x; y) = (2; 2).$$

$$P_{\max} = 259 \Leftrightarrow t = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} xy = 0 \\ x + y = 4 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 0; y = 4 \\ y = 0; x = 4 \end{cases} \Rightarrow (x; y) = (0; 4) \text{ hoặc } (x; y) = (4; 0).$$

-----HẾT-----